

OÜ E-KONSULT

Osaühing E-KONSULT
Äriregistri kood 10225846
Laki tn. 12, 10621 Tallinn
Tel. 655 0033, faks 656 3199
E-post: admin@ekonsult.ee

Töö nr. E1138

Tellija: Ambla Vallavalitsus

Ambla valla üldplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise programm

Tallinn, veebruar 2008

Sisukord

1. Keskkonnamõju strateegilise hindamise objekt	2
2. Keskkonnamõju strateegilise hindamise eesmärk	2
3. Keskkonnamõju strateegilise hindamise ulatus	2
4. Üldplaneeringu elluviimisega eeldatavalt kaasnev keskkonnamõju	3
5. Piiriülese keskkonnamõju esinemise võimalikkus	4
6. KSH aruanne	4
7. KSH programmi ja aruande avalikustamine	5
8. Strateegilise planeerimisdokumendi läbiviijad	6
9. KSH ajakava	7
Lisad:	8

1. Keskkonnamõju strateegilise hindamise objekt

Keskkonnamõju strateegilise hindamise (edaspidi KSH) objektiks on Ambla valla haldusterritooriumi kohta koostatava strateegilise planeerimisdokumendiga (üldplaneeringuga) kavandatav tegevus. Ambla valla üldplaneeringu koostamine ja keskkonnamõju strateegiline hindamine on algatatud Ambla Vallavolikogu 19.04.2007.a otsusega nr 16 (vt lisa 1). Sellekohased teated ilmusid Ametlikes Teadaannetes, valla- ja maakonnalehes ning valla kodulehel (vt lisa 2).

Ambla valla üldplaneeringu eesmärk on valla või linna territooriumi arengu põhisuundade ja tingimuste määramine, aluste ettevalmistamine detailplaneerimise kohustusega aladel ja juhtudel detailplaneeringute koostamiseks ning detailplaneeringu kohustuseta aladel maakasutus- ja ehitustingimuste seadmiseks (Planeerimisseadus § 2 lg 3).

Ambla valla üldplaneeringu koostamise ja selle elluviimisega kaasneva keskkonnamõju strateegilise hindamise tehniline kirjeldus (lähteülesanne) oli esitatud hankedokumentide lisana (vt KSH programmi lisa 3).

2. Keskkonnamõju strateegilise hindamise eesmärk

Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (KeHJS) § 33 lg 1 p. 2 alusel toimub strateegilise planeerimisdokumendi koostamise käigus üldplaneeringu korral KSH ilma selle vajadust põhjendamata. Üldplaneeringu kehtestamise üheks eelduseks on KSH heakskiidetud aruande olemasolu.

KSH eesmärk on üldplaneeringuga kavandatava tegevuse elluviimisega kaasnevate keskkonnamõjude prognoosimine ja hindamine, alternatiivide kirjeldamine ja hindamine, hinnatavate alternatiivide eeliste väljatoomine ning võimalike negatiivsete mõjude vältimise ja leevendamise meetmete kavandamine, et tagada keskkonnakaalutluste integreerimine Ambla valla üldplaneeringusse.

KSH viiakse läbi alljärgnevate põhimõtete järgi:

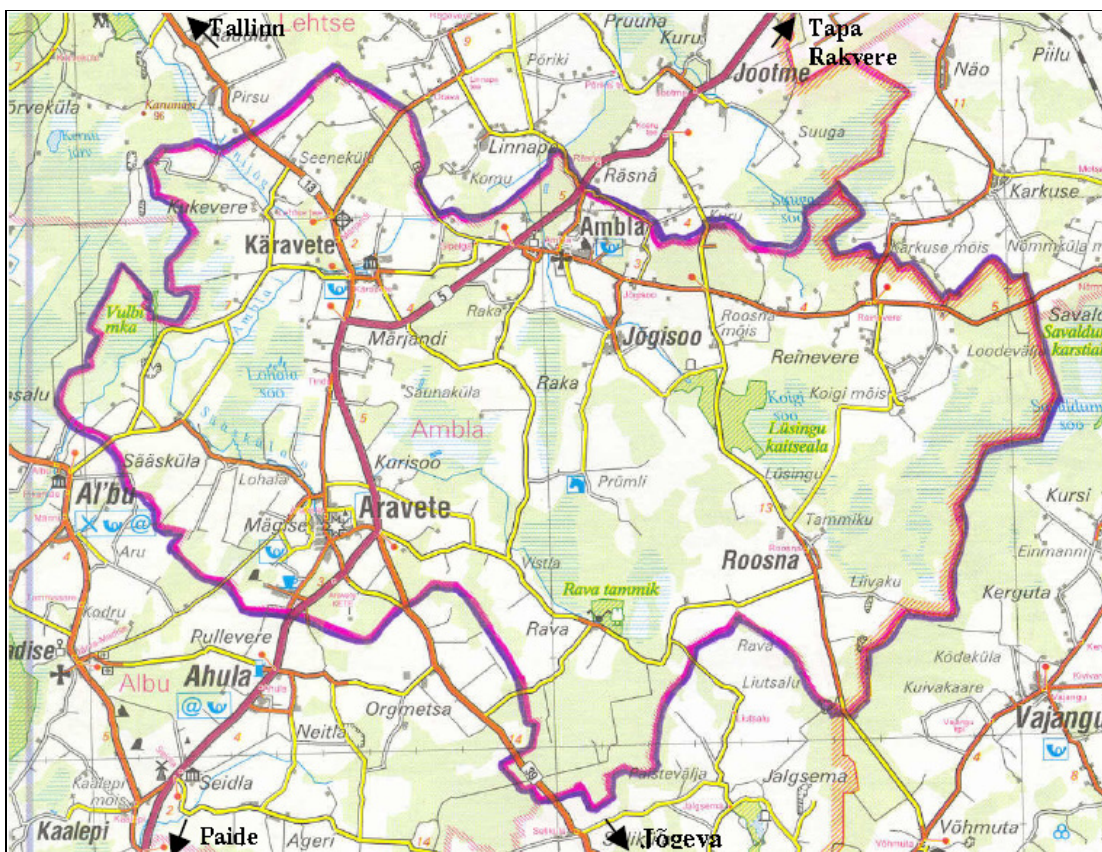
- KSH käigus määratletakse, kirjeldatakse ja hinnatakse kavandatava tegevuse ja selle võimalike alternatiivsete lahenduste võimalikku mõju keskkonnale, hinnatakse nende mõjude ulatust ja olulisust, analüüsitakse negatiivsete mõjude vältimise või leevendamise võimalusi ja tehakse ettepanekud sobivamate alternatiivide valikuks;
- KSH käigus järgitakse Euroopa Liidu ja Eesti Vabariigi asjassepuutuvat seadusandlust;
- KSH viiakse läbi tihedas koostöös planeeringu koostaja ja konsultandiga (vt p. 8) ning teiste asjassepuutuvate osapooltega.

Keskkonnamõju strateegiline hindamine lõpetatakse enne planeerimisdokumendi õigusaktiga kehtestamist.

3. Keskkonnamõju strateegilise hindamise ulatus

Üldplaneering koostatakse Ambla valla haldusterritooriumi kohta (planeeringuala skeem vt joonis 1). Planeeritava ala pindala on 166 km², elanike arv 2423 (seisuga 01.01.2006). Ambla vald piirneb läänes ja edelas Albu vallaga, kagus Järva-Jaani vallaga (Järvamaa vallad), idas Tamsalu ja põhjas Tapa valdadega (Lääne-Virumaa vallad).

Mõjuala ulatuseks loetakse esialgu planeeringuala. Keskkonnamõju ruumilist ulatust hinnatakse lisaks üldplaneeringu alale vajadusel ka ümbritseval alal. Sealjuures hinnatakse erinevaid mõjusid erinevas ruumilises ulatuses ja koosmõjus, sõltuvalt sellest, kus konkreetset mõju saab lugeda oluliseks. Mõju ulatust täpsustatakse planeerimise ja KSH käigus. Kui selgub, et võimalik mõju ulatub väljapoole planeeringuala, siis see tuuakse välja KSH aruandes vastava mõju analüüsi ja järelduste osas.

Joonis 1. Ambla valla planeeringuala skeem (allikas: Ambla valla arengukava 2007-2015)

4. Üldplaneeringu elluviimisega eeldatavalt kaasnev keskkonnamõju

Keskkonnamõju strateegilisel hindamisel käsitletakse järgmisi valdkondi:

1. Looduskeskkond:

- geoloogiline ehitus, maavarad (turbamaardlad);
- põhjavesi, sh kaitsmata põhjaveega alad, Pandivere nitraaditundlik piirkond;
- pinnavesi, voolu- ja seisuveekogude kaitse;
- välisõhu seisukord;
- radoon;
- taimestik-loomastik, rohevõrgustik, selle ökoloogilised aspektid;
- kaitstavad loodusobjektid (kaitsealad, üksikobjektid, püsielupaigad, liigid); uute objektide kaitse alla võtmise ettepanekud;
- võimalik mõju Natura 2000 võrgustiku aladele (Rava, Lüsingu, Vulbi maastikukaitsealad (loodusalad), Kurisoo looduskaitseala = Orgmetsa loodusala).

2. Tehiskeskkond:

- infrastruktuur:
 - teed, sh liikluskoormuse tõus, kaitsevööndid, liiklusohutus;
 - tehnovõrgud, sh veevarustus, kanaliseerimine, reoveekogumisalad, kõrgepingeliinid, raadiosidemastid;
- olemasolevad ja kavandatavad elamualad;
- tööstuspiirkonnad ja -ettevõtted, nendega seotud keskkonnaprobleemid;
- maakasutus ja selle planeerimine, sh varasem maakasutus ja selle võimalikud mõjud (nt jääkreostus);
- põllumajandusreostusega seotud keskkonnaprobleemid;
- jäätmeteke.

3. Sotsiaal-majanduslik ja kultuuriline keskkond ning mõju sellele:

- mõju inimese heaolule ja tervisele, sh joogivee kvaliteet, müra, elektromagnetkiirgus;
- mõju kultuurimälestistele ja kultuuripärandile (pärandkultuurile);
- miljööväärtuslikud alad, väärtuslikud maastikud;
- vaated, kavandatavate objektide visuaalne mõju.

Keskkonnamõju strateegilise hindamise käigus:

- kirjeldatakse kavandatavaid tegevusi ja võrreldakse võimalikke alternatiivseid lahendusi;
- hinnatakse kavandatava tegevusega kaasnevaid võimalikke olulisi keskkonnamõjusid, määratletakse mõjude ulatus;
- pööratakse tähelepanu piirkonna senisest ja kavandatavast maakasutuse spetsiifikast tulenevatele probleemidele ja valdkondadele: nitraaditundlik ala, tööstuspiirkonnad, veevarustuse ja kanaliseerimise küsimused, puhke- ja virgestusalade piisavus ja võimalik kasutuskoomus, liiklusega seotud aspektid, kergliikluse arendamine jms;
- hinnatakse võimalikke kumulatiivseid mõjusid;
- analüüsitakse kavandatava tegevuse vastavust planeeringute ja arengukavadega ning asjassepuutuva keskkonnaseadusandlusega;
- antakse soovitusel võimalike negatiivsete mõjude vältimiseks ja leevendamiseks.

Lähtudes üldplaneeringu eesmärgist ja määratletud maa-alast käsitletakse KSH aruande koostamisel:

- 1) Ambla valla arendamise võimalikke alternatiive ning üldisemal tasandil maa-ala erinevaid kasutusvõimalusi (muuhulgas 0-alternatiivi), kuid ei vaadelda alternatiivseid asukohti väljaspool kavandatud planeeringuala, kuna strateegiliseks planeerimisdokumendiks on maa-alaliselt piiritletud territooriumi üldplaneering;
- 2) üldplaneeringuga kavandatava tegevuse võimalikku olulist mõju planeeringuala looduskeskkonnale, keskkonnaseisundile ja elanikele ning võimaliku mõjuala ulatuses väljaspool planeeringuala sõltuvalt mõjuallikast ja mõjutatavatest keskkonnalelementidest;
- 3) üldplaneeringu vastavust Järva maakonnaplaneeringule ja teemaplaneeringule "Asustust ja maakasutust suunavad keskkonnatingimused", samuti muudele asjakohastele planeerimisdokumentidele ja arengukavadetele.

5. Piiriülese keskkonnamõju esinemise võimalikkus

Arvestades planeeringuala paiknemist ning samalaadsetes piirkondades üldplaneeringutega kavandatud tegevuste mõjude hinnanguid ei kaasne Ambla valla üldplaneeringuga kavandatava tegevusega eeldatavalt olulist keskkonnamõju, mis võib olla piiriülene.

6. KSH aruanne

Keskkonnamõju strateegilise hindamise aruanne on osa strateegilisest planeerimisdokumendist. Keskkonnamõju strateegilisel hindamisel selgitatakse, kirjeldatakse ja hinnatakse strateegilise planeerimisdokumendi elluviimisega kaasnevat olulist keskkonnamõju ja peamisi alternatiivseid meetmeid, tegevusi ja ülesandeid, arvestades strateegilise planeerimisdokumendi eesmärgi ja käsitletavat territooriumi.

Keskkonnamõju strateegilise hindamise aruande koostamisel võetakse arvesse olemasolevaid teadmisi ja üldtunnustatud hindamismetoodikat; strateegilise planeerimisdokumendi sisu ja kehtestamise tasandit; missugusel määral saab mitmekordse hindamise vältimiseks teatavaid küsimusi täpsemalt hinnata strateegilise planeerimisdokumendi kehtestamise erinevatel tasanditel.

KSH aruanne koostatakse mahus, mis vastab *Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse* § 40 nõuetele. KMH ekspertgrupp kasutab aruande

koostamisel piirkonna kohta tehtud varasemaid uuringuid, mõõtmisi, analüüse ja arvutusi, vajadusel tellitakse (kooskõlastatult arendajaga) täiendavaid uuringuid ja ekspertarvamusi.

7. KSH programmi ja aruande avalikustamine

KSH programmi koostamisel küsiti seisukohta Ambla Vallavalitsuselt, Järvamaa Keskkonnateenistusest, Muinsuskaitseametilt ja Tervisekaitsetalituselt (vt lisa 4). Laekunud seisukohtadega (vt lisad 5a-5d) on arvestatud KSH programmi koostamisel. Lisaks nimetatutele on arvesse võetud ka mitmete teiste ametiasutuste (Keskkonnaministeerium, Maanteeamet, Lääne-Eesti Päästkeskus) ettepanekuid üldplaneeringu koostamiseks, mis võivad olla seotud keskkonnamõjudega (vt lisad 6a-6c).

KSH aruandes antakse ülevaade nii KSH programmi kui KSH aruande avalikul arutelul laekunud ettepanekutest ja esitatakse teave nende arvestamise või arvestamata jätmise kohta (viimane koos põhjendusega) KSH programmi ja aruande täiendamisel.

Üldplaneeringu ja KSH programmi ning aruande avalikustamine toimub vastavalt seadusele ja ettenähtud ajakavale (vt p 9). Tabelis 1 on nimetatud asutused ja isikud, keda strateegilise planeerimisdokumendi alusel kavandatav tegevus võib eeldatavalt mõjutada või kellel võib olla põhjendatud huvi selle planeerimisdokumendi vastu.

Tabel 1. Isikud ja asutused keda strateegilise planeerimisdokumendi alusel kavandatav tegevus võib eeldatavalt mõjutada või kellel võib olla põhjendatud huvi selle planeerimisdokumendi vastu

Isik või asutus	Mõju ja/või huvi	Teavitatakse vastavalt KMHKJS §37 lg1
Ambla Vallavalitsus	Kohaliku arengu edendaja ja tasakaalustatud avalike huvide kaitsja. Otsustaja üldplaneeringu kehtestamise küsimuses. KSH algataja	On arendajana protsessiga kursis
Keskkonnaministeerium, Sotsiaalministeerium, Kultuuriministeerium	Arengu edendajad ja tasakaalustatud avalike huvide kaitsjad. Riiklike ruumilise planeerimise eesmärkide täitmise eest vastutajad	Teavitatakse elektrooniliselt
Piirkonna elanikud ja maaomanikud	On huvitatud maksimaalselt kõrge kvaliteediga elukeskkonnast ja maa väärtuslikust kasutamisest	Teavitatakse vallas valdavalt loetavas ajalehes ja väljaandes Ametlikud Teadaanded
Valitsusvälised keskkonnaorganisatsioonid ja kodanikeühendused	Keskkonnavalaste või muude organisatsiooni suunitlusest tulenevate väärtuste arvestamise tagamine üldplaneeringu koostamisel	Teavitatakse elektrooniliselt: Eesti Keskkonnaühenduste Koja kaudu + Eesti Looduskaitse Selts (ELKS)
Järvamaa Keskkonnateenistus	KSH järelvalvaja funktsioon, ülesanne tagada KSH protsessi seadusejärgsus ja üldiste keskkonnavalaste huvide tasakaalustatud arvestamine	Teavitatakse elektrooniliselt
Riikliku Looduskaitsekeskuse Järva–Lääne-Viru regioon	Kaitsealuste objektide järelevalve ja looduskaitse korraldamine piirkonnas	Teavitatakse elektrooniliselt
Põhja Regionaalne Maanteeamet	Riigimaanteede arendamine ja haldamine piirkonnas	Teavitatakse elektrooniliselt
Tallinna Tervisekaitsetalituse Järvamaa osakond	Tervisekaitse valdkondade järelevalve piirkonnas	Teavitatakse elektrooniliselt
Järva Maavalitsus	Üldplaneeringu järelevalvaja funktsioon	Teavitatakse elektrooniliselt

KSH programmi avalikustamise käigus laekunud ettepanekud ja vastuväited ning nende arvestamise või mittearvestamise põhjendused esitatakse järgneva tabeli kujul, mis lisatakse KSH programmile enne selle esitamist Järvamaa Keskkonnateenistusele heakskiitmiseks. KSH aruande avalikustamise järel koostatakse analoogne tabel.

Jrk nr	Esitaja	Ettepanek, vastuväide	Teave arvestamise või arvestamata jätmise kohta (viimane koos põhjendusega)

8. Strateegilise planeerimisdokumendi läbiviijad

Otsustajad:

Ambla Vallavolikogu – üldplaneeringu algataja ja kehtestaja
Volikogu esimees Vello Teor, tel 5340 4975

Järvamaa Keskkonnateenistus – KSH järelevalvaja
Wiedemanni 13, 72213 Türi
Juhataja Allan Piik, tel 384 8689, e-post: allan.piik@jarva.envir.ee

Üldplaneeringu koostamise korraldaja (vastavalt volikogu otsusele) ja koostaja keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse § 34 lg 2 mõistes (korraldab keskkonnamõju strateegilise hindamise programmi ja aruande avalikud väljapanekud ja arutelud ning esitab programmi ja aruande heakskiitmiseks Järvamaa Keskkonnateenistusele):

Ambla Vallavalitsus

Aadress: Lai tn 22, Ambla, Ambla vald, 73502 Järvamaa

Kontaktisikud:

- majandus- ja juriidilistes küsimustes: vallavanem Alari Kirt, tel 383 4241, e-post: alari@ambla.ee
- tehnilistes küsimustes: arengunõunik Merike Koov, tel 383 4038, e-post: merike@ambla.ee

Strateegilise planeerimisdokumendi koostamise konsultant:

OÜ E-Konsult

Aadress: Laki t 12-A501, 10621 Tallinn

Töörühma juht: Andres Levald – projektijuht, tel 655 0033, e-post:

andres.levald@ekonsult.ee

Keskkonnamõju strateegilise hindamise läbiviija:

OÜ E-Konsult

Aadress: Laki 12 A-501, Tallinn

Tel.: 655 0033

e-mail: admin@ekonsult.ee

Töörühma koosseis:

- Eike Riis – töörühma juht, bioloog, keskkonnamõju hindaja litsents KMH0013;
- Andres Levald – maastikuarhitekt (EAL), keskkonnamõju hindaja litsents KMH0011;
- Kairi Mänd – keskkonnaekspert, geoökoloogia magister

KSH töörühma juht Eike Riis omab sellekohast õigust vastavalt Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse § 34 lg 3, sest:

- on omandanud riiklikult tunnustatud kõrghariduse (=MSc) bioloogia erialal (Tartu Ülikool 1987);
- omab pikaajalist praktilist kogumust keskkonnamõju hindamise valdkonnas: töötab OÜ-s E-Konsult keskkonnaekspertina ja keskkonnamõju hindajana alates 1997.

- aastast; 1988-1997 töötas Tallinna Keskkonnaametis juhtivspetsialistina keskkonnaekspertiisi alal ja korraldas projektide läbivaatamise komisjoni tööd;
- on läbinud 2006.a mais kursuse *Jätkusuutliku ettevõtluse strateegiline juhtimine 2* ainepunkti ulatuses (vt lisa 8);
 - tunneb keskkonnamõju strateegilise hindamise põhimõtteid, protseduuri ja hindamisega seonduvaid õigusakte.

Töörühm (ekspertgrupp) on koostatud arvestusega, et selle liikmed kataksid kõik olulised keskkonnavaldkonnad. Töörühmas on spetsialiste (Eike Riis, Andres Levald), kes omavad praktilist kogemust nii ruumilise planeerimise kui keskkonnamõju strateegilise hindamise valdkonnas. Vajadusel kaasatakse ekspertgruppi konsultante spetsiifiliste küsimuste lahendamiseks. Konsultantide kaasamine kooskõlastatakse arendajaga.

9. KSH ajakava

Ambla valla üldplaneeringu koostamise ja KSH läbiviimise eeldatav ajakava (vt lisa 7) on fikseeritud Ambla Vallavalitsuse ja OÜ E-Konsult vahel sõlmitud lepinguga. KSH koostamise olulisemad orienteeruvad tähtajad vastavalt sellele on järgmised:

- KSH programmi esitamine avalikustamiseks – 15.02.2008
- KSH programmi avalik arutelu – 01.03.2008
- KSH aruande esitamine avalikustamiseks – 01.12.2008
- KSH aruande avalik arutelu – 15.12.2008

Programmi ja aruande avalikustamisest (Avalikust väljapanekust ja avalikust arutelust) teavitab Ambla Vallavalitsus vastavalt seadusele.

Programmi koostas

Eike Riis
OÜ E-Konsult
KSH ekspert

Lisad:

1. Ambla Vallavolikogu 19.04.2007.a otsus Ambla valla üldplaneeringu koostamise ja üldplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamise kohta
2. Ambla valla üldplaneeringu KSH algatamise teated:
 - a. väljaandes Ametlikud Teadaanded 27.04.2007.a
 - b. Ambla Vallalehes nr 5, mai 2007
 - c. Järva Teatajas 26.04.2007.a
 - d. Ambla valla kodulehel – www.ambla.ee/?id=568
3. Ambla valla üldplaneeringu koostamise ja selle elluviimisega kaasneva keskkonnamõju strateegilise hindamise tehniline kirjeldus (hankedokumentide lisa 2; 8 lehel)
4. Seisukoha küsimine KSH programmi koostamise osas
5. Laekunud seisukohad KSH programmi koostamiseks:
 - a. Ambla valla üldplaneeringu juhtrühma seisukohad ja ettepanekud – 06.12.2007 e-kiri
 - b. Järvamaa Keskkonnateenistuse 20.12.2007.a kiri nr 34-12-1/56784: Seisukoha andmine
 - c. Muinsuskaitseameti 30.11.2007.a kiri nr 3092: Ettepanekud Ambla valla üldplaneeringu keskkonnamõju strateegilisele hindamisele
 - d. Tervisekaitsetalituse 28.12.2007.a kiri: Seisukoht Ambla valla üldplaneeringu KSH programmi koostamise osas
6. Ettepanekud Ambla valla üldplaneeringu /ja KSH/ koostamiseks:
 - a. Keskkonnaministeeriumi 28.12.2007.a kiri nr 13-3-1/56585-2: Ambla valla üldplaneeringu ja selle elluviimisega kaasnev keskkonnamõju strateegiline hindamine
 - b. Lääne-Eesti Päästkeskuse 21.12.2007.a kiri nr 2-1/912-2: Lääne-Eesti Päästkeskuse poolsed ettepanekud Ambla valla üldplaneeringule
 - c. Maanteeameti 21.12.2007.a kiri nr 11.3-2/3845: Ambla valla üldplaneering
7. Töö (üldplaneeringu ja KSH) valmimise ajakava (lisa 1 lepingule nr E1138)
8. Eike Riis tunnistus kursuse *Jätkusuutliku ettevõtluse strateegiline juhtimine* läbimise kohta
9. KSH programmi avalikust väljapanekust teavitamise teated:
 - a. väljaandes Ametlikud Teadaanded
 - b. e-kiri huvitatud osapooltele, 04.02.2008, reg nr: 20.3-6.4/07/997
 - c. Ambla Vallalehes nr 2, veebruar 2008
 - d. Ambla valla kodulehel – www.ambla.ee/?id=568
10. Ambla valla üldplaneeringu KSH avalikustamise käigus laekunud arvamused, ettepanekud ja vastuväited
 - a. Sotsiaalministeeriumi 14.04.2008.a e-kiri: Ambla valla üldplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise programmi avalikustamine
 - b. Maanteeameti 20.02.2008.a kiri: Ambla valla üldplaneeringu keskkonnamõju strateegiline hindamine
11. Ambla valla üldplaneeringu KSH programmi avaliku arutelu protokoll (koos osalejate nimekirjaga)
12. Eksperdi kommentaarid Ambla valla üldplaneeringu KSH avalikustamise käigus laekunud arvamustele, ettepanekutele ja vastuväidetele
13. Eksperdi ettekanne KSH programmi avalikul arutelul